

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 11
"Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2020"

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตธนบุรี Administration according to the Good Governance Principles of Thon Buri District Office

ชาญชิต มหาเทียน¹, นันทินา หาสนตรี²

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ แขนงวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

²อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตธนบุรี และเพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตธนบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการกรุงเทพมหานครในสำนักงานเขตธนบุรี จำนวน 118 คน โดยคำนวณจากตารางเครจซี่และมอร์แกน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .985 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ การหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่า t (t-test) ในกรณีตัวแปรต้น 2 กลุ่ม และทดสอบค่า F (F-test) โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ในกรณีตัวแปรต้น 3 กลุ่มขึ้นไป ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตธนบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.15 คะแนน) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในด้านหลักการตอบสนอง หลักความเปิดเผย/โปร่งใส หลักคุณธรรม/จริยธรรม และหลักการมีส่วนร่วม/การพยายามแสวงหาฉันทามติอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านที่เหลือน้อยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก คือ หลักการตอบสนอง หลักความเปิดเผย/โปร่งใสและหลักคุณธรรม/จริยธรรม (ค่าเฉลี่ย 4.31, 4.25 และ 4.23 คะแนน ตามลำดับ) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ หลักประสิทธิภาพ (ค่าเฉลี่ย 3.81 คะแนน) 2) เมื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรสำนักงานเขตธนบุรีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตธนบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า บุคลากรที่มีอายุ ประเภทตำแหน่ง ฝายงาน และระยะเวลาในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตธนบุรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่บุคลากรที่มีเพศ ระดับ

การศึกษา และรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตธนบุรีไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหาร, หลักธรรมาภิบาล, สำนักงานเขตธนบุรี

Abstract

The purpose of this research was to study the level of administration according to the good governance principles of Thon Buri District Office and to compare the opinions of the personnel of Thon Buri District Office toward the good governance administration of Thon Buri District Office classified by personal factors. The data were collected via simple random sampling from the sample of 118 Bangkok government officials in Thon Buri District Office by calculating from Krejcie and Morgan table. The tool was a questionnaire which had a reliability of 0.985. The data were analyzed using the frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, t-test with 2 sets of independent variables, and F-test via One-way ANOVA with more than 3 independent variables. The results of the study found that 1) The overall good governance in administration was found to be in a high level ($\bar{x} = 4.15$) and when each aspect was considered, the aspects of responsiveness, transparency, morality/ethics, and participation/consensus oriented were found in the highest level and the rest were in a high level. The top three were responsiveness, transparency, and morality/ethics ($\bar{x} = 4.31, 4.25,$ and 4.23 respectively) while the lowest mean was efficiency ($\bar{x} = 3.81$) 2) The opinions of samples toward the good governance administration of Thon Buri District Office, classified and compared by personal factors found that personnel with differences in age, position type, department, and work duration had significantly different opinions toward the good governance administration of Thon Buri District Office at $p = .05$. While personnel with differences in gender, education, and monthly income did not have different opinions.

Keywords: Administration, Good Governance Principles, Thon Buri District Office

บทนำ

แนวคิดธรรมาภิบาลได้รับความสนใจและนำมาใช้ในการบริหารจัดการขององค์กรอย่างกว้างขวางในหลายประเทศ ซึ่งปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐและภาคเอกชนได้นำหลักธรรมาภิบาลมาเป็นกรอบในการพัฒนาและวางแผนงาน เพื่อความอยู่รอดและเพื่อเกิดการยอมรับจากบุคคลภายนอก รวมทั้งเพื่อเกิดการพัฒนายั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับองค์กรภาครัฐนั้น ธรรมาภิบาลมีความสำคัญต่อการบริหารภาครัฐในหลายมิติ กล่าวคือ ธรรมาภิบาลช่วยส่งเสริมให้บุคลากรในภาครัฐมีเป้าหมายอยู่ที่การยึดประโยชน์สุขของประชาชนและประเทศชาติ ให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพในการบริหารภาครัฐอย่างจริงจังมากขึ้น โดยมีการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีความรวดเร็ว ประหยัดทั้งเวลาและงบประมาณ มีความคุ้มค่ามากขึ้น สร้างความพึงพอใจให้กับประชาชนผู้รับบริการ มาตรา 76 แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 ได้บัญญัติให้รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดิน ทั้งราชการส่วนกลางส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีโดยหน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะและการใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมตลอดทั้งพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชนให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติ และปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อให้มีการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล มาตรา 65 แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเพื่อใช้ประกอบการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว ต่อมาจึงมีการประกาศเรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 -2580) ซึ่งประกอบไปด้วย 6 ยุทธศาสตร์ โดยยุทธศาสตร์ที่ 6 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขัน มีสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่าและปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยม ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีธรรมาภิบาล และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง

นอกจากนั้น กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนาโดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรมไม่เลือกปฏิบัติและการอำนวยความสะดวกตามหลักนิติธรรม ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของการบริหารราชการตามมาตรา 6 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยฉบับปัจจุบันอยู่ในระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560-2564) ภายใต้วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต (Zero Tolerance and Clean Thailand)” มุ่งให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีมาตรฐานทางคุณธรรมจริยธรรม เป็นสังคมใหม่ที่ประชาชนไม่เพิกเฉยต่อการทุจริตทุกรูปแบบ เพื่อให้กรุงเทพมหานครซึ่งมีรูปแบบเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบบพิเศษ มีการบริหารจัดการสอดคล้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าวข้างต้น จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต 4 ปี ของกรุงเทพมหานคร (พ.ศ. 2561-2564) และกรอบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) โดยหนึ่งในเป้าหมายก็เพื่อให้กรุงเทพมหานครสามารถบริหารราชการให้ เป็นไปตามหลักกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) มีความโปร่งใส เป็นธรรม และตรวจสอบได้ สำนักงานเขตธนบุรีในฐานะเป็นส่วนราชการภายในของกรุงเทพมหานครจึงจำเป็นต้องดำเนินงานให้ เป็นไปในลักษณะที่สอดคล้องกับแนวทางดังกล่าว โดยนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในการบริหารงานของหน่วยงาน

แต่อย่างไรก็ตามเท่าที่ผ่านมา ยังไม่มีการศึกษาหรือวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในภาพรวมของสำนักงานเขตธนบุรี ผู้วิจัยในฐานะเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครในสำนักงานเขตธนบุรี จึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตธนบุรี เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตธนบุรีและเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของข้าราชการผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตธนบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งผลการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้บริหารของสำนักงานเขตธนบุรี โดยสามารถนำผลการศึกษาดังกล่าวมาใช้เป็นข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาในการวางแผน การกำหนดนโยบาย และการกำหนดแนวทางการบริหารงานของหน่วยงานให้สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 11
"Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2020"

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตธนบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรสำนักงานเขตธนบุรีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตธนบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการบริหารงานของสำนักงานเขตธนบุรี ตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) กำหนดไว้ในคู่มือการจัดระดับการกำกับดูแลองค์กรภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งประกอบด้วยหลัก 10 ประการ ได้แก่ หลักประสิทธิผล (Effectiveness) หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) หลักการตอบสนอง (Responsiveness) หลักการรับผิดชอบ/สามารถตรวจสอบได้ (Accountability) หลักความเปิดเผย/โปร่งใส (Transparency) หลักการมีส่วนร่วม/การพยายามแสวงหาฉันทามติ (Participation/Consensus Oriented) หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) หลักนิติธรรม (Rule of Law) หลักความเสมอภาค (Equity) และหลักคุณธรรม/จริยธรรม (Morality/Ethics) โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครในสำนักงานเขตธนบุรี จำนวนรวม 118 คน ระหว่างเดือนสิงหาคม – พฤศจิกายน 2562

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตธนบุรีและเพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรสำนักงานเขตธนบุรีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตธนบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

2. ขั้นตอนการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครในสำนักงานเขตธนบุรี จำนวน 118 คน โดยคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางเครซี่และมอร์แกน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) มีการออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยศึกษาองค์ความรู้ หลักการ และแนวคิดหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน โดยตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีลักษณะของแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 7 ข้อ และตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตธนบุรี ประกอบด้วยหลัก 10 ประการ โดยทุกข้อมีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ ซึ่งได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .985

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากสำนักงานเขตธนบุรี

3.2 นำหนังสือขออนุญาตในการเก็บข้อมูลยื่นต่อผู้อำนวยการเขตสำนักงานเขตธนบุรี พร้อมทั้งนัดหมายวัน เวลา ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตัวเองตั้งแต่วันที่ 23 กันยายน - 18 ตุลาคม 2562 โดยผู้วิจัยได้ติดต่อขอความอนุเคราะห์กับบุคลากรผู้ซึ่งเป็นตัวแทนของประชากร พร้อมทั้งอธิบายขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลให้รัดกุมและได้ข้อมูลตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

3.4 หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา และคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่มีความถูกต้องสมบูรณ์ โดยเลือกแบบสอบถามที่ตอบครบทุกข้อและไม่เลือกในลักษณะของการเลือกระดับความคิดเห็นหรือตรงกับสภาพความเป็นจริงเพียงข้อใดข้อหนึ่งทั้งฉบับ ซึ่งได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ทั้งหมดร้อยละ 100 ก่อนที่จะนำไปวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทตำแหน่ง ฝ่ายงาน ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และรายได้ต่อเดือน โดยการหาความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

4.2 วิเคราะห์ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตธนบุรี โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรสำนักงานเขตธนบุรีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตธนบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ใช้สถิติดังนี้

4.3.1 สถิติ t-test ใช้ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่ม โดยนำมาใช้ทดสอบปัจจัยส่วนบุคคล ตัวแปรเพศและประเภทตำแหน่ง โดยใช้สูตร Independent t-test ที่ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติร้อยละ 95

4.3.2 สถิติ F-test ใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อทดสอบความแตกต่างปัจจัยส่วนบุคคลที่มีตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่ม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ฝายงาน ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และรายได้ต่อเดือน กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ที่ระดับนัยสำคัญ .05 หรือระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยใช้สูตรตามวิธีของ LSD (Least Significant Difference)

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตธนบุรี ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ผลจากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งสามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ข้าราชการกรุงเทพมหานครในสำนักงานเขตธนบุรีส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 56.8) มีอายุ 30-45 ปี (ร้อยละ 55.9) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 63.6) ดำรงตำแหน่งประเภททั่วไป (ร้อยละ 57.6) ฝายทะเบียน (ร้อยละ 15.3) มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี (ร้อยละ 44.1) และมีรายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท (ร้อยละ 44.9)

2. ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตธนบุรีพบว่า ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตธนบุรีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.15 คะแนน) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในด้านหลักการตอบสนองหลักความเปิดเผย/โปร่งใส หลักคุณธรรม/จริยธรรม และหลักการมีส่วนร่วม/การพยายามแสวงหาฉันทามติอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านที่เหลืออยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก คือ หลักการตอบสนอง หลักความเปิดเผย/โปร่งใส และหลักคุณธรรม/จริยธรรม (ค่าเฉลี่ย 4.31 4.25 และ 4.23 คะแนนตามลำดับ) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ หลักประสิทธิภาพ (ค่าเฉลี่ย 3.81 คะแนน) รายละเอียดแสดงในตารางที่ 1

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 11
 "Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2020"

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล
 ของสำนักงานเขตธนบุรี

หลักธรรมาภิบาล	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. หลักประสิทธิผล	4.19	0.672	มาก
2. หลักประสิทธิภาพ	3.81	0.898	มาก
3. หลักการตอบสนอง	4.31	0.596	มากที่สุด
4. หลักการรับผิดชอบต่อ/สามารถตรวจสอบได้	4.19	0.657	มาก
5. หลักความเปิดเผย/โปร่งใส	4.25	0.654	มากที่สุด
6. หลักการมีส่วนร่วม/การพยายามแสวงหาฉันทามติ	4.22	0.648	มากที่สุด
7. หลักการกระจายอำนาจ	4.08	0.765	มาก
8. หลักนิติธรรม	4.14	0.763	มาก
9. หลักความเสมอภาค	3.98	0.765	มาก
10. หลักคุณธรรม/จริยธรรม	4.23	0.718	มากที่สุด
ภาพรวม	4.15	0.610	มาก

3. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล
 ของสำนักงานเขตธนบุรีจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า บุคลากรที่มีอายุ ประเภทตำแหน่ง ฝายงาน
 และระยะเวลาในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล
 ของสำนักงานเขตธนบุรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่บุคลากรที่มีเพศ ระดับ
 การศึกษา และรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล
 ของสำนักงานเขตธนบุรีไม่แตกต่างกัน รายละเอียดแสดงในตารางที่ 2

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 11
 "Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2020"

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล
 ของสำนักงานเขตธนบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

การบริหารงานตาม หลักธรรมาภิบาล ของสำนักงานเขตธนบุรี	ปัจจัยส่วนบุคคล						
	เพศ	อายุ	ระดับ การศึกษา	ประเภท ตำแหน่ง	ฝ่ายงาน	ระยะเวลา ในการปฏิบัติงาน	รายได้ ต่อเดือน
	t	F	F	t	F	F	F
	Sig.	Sig.	Sig.	Sig.	Sig.	Sig.	Sig.
หลักประสิทธิภาพ	-1.144	3.932	1.399	2.637	4.522	3.398	1.695
	0.255	0.022*	0.251	0.010**	0.000**	0.037*	0.188
หลักประสิทธิภาพ	-1.713	9.226	0.999	2.625	5.373	5.659	5.394
	0.090	0.000**	0.371	0.010**	0.000**	0.005**	0.006**
หลักการตอบสนอง	-0.888	4.058	0.929	2.405	3.798	2.984	1.967
	0.377	0.020*	0.398	0.018*	0.000**	0.055	0.145
หลักการรับผิดชอบ/ สามารถตรวจสอบได้	-0.854	7.000	1.689	1.893	5.354	3.163	2.866
	0.395	0.001**	0.189	0.061	0.000**	0.046*	0.061
หลักความเปิดเผย/โปร่งใส	-0.950	0.430	1.143	2.049	1.747	0.528	0.218
	0.344	0.652	0.323	0.043*	0.087	0.591	0.805
หลักการมีส่วนร่วม/การ พยายามแสวงหาฉันทามติ	-1.187	5.688	2.006	2.706	5.243	4.764	3.020
	0.238	0.004**	0.139	0.008**	0.000**	0.010**	0.053
หลักการกระจายอำนาจ	-1.798	2.977	2.364	2.364	3.945	2.338	0.961
	0.076	0.055	0.099	0.020*	0.000**	0.101	0.385
หลักนิติธรรม	-1.470	6.378	2.995	2.352	3.701	4.473	3.255
	0.145	0.002**	0.054	0.020*	0.000**	0.013*	0.042*
หลักความเสมอภาค	-1.964	5.193	1.593	2.145	5.317	1.936	0.947
	0.052	0.007**	0.208	0.034*	0.000**	0.149	0.391
หลักคุณธรรม/จริยธรรม	-0.764	4.083	2.532	2.031	3.531	1.565	1.343
	0.446	0.019*	0.084	0.045*	0.001**	0.213	0.265
หลักธรรมาภิบาลภาพรวม	-1.524	6.421	1.892	2.740	5.889	3.873	2.601
	0.130	0.002**	0.155	0.007**	0.000**	0.024*	0.079

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตธนบุรี ที่พบว่า บุคลากรภายในสำนักงานเขตธนบุรีมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตธนบุรีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากและมากที่สุดนั้น สามารถอภิปรายได้ว่า สำนักงานเขตธนบุรีซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐ สังกัดกรุงเทพมหานครมีหน้าที่โดยตรงในการให้บริการต่อประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ บุคลากรของสำนักงานเขตธนบุรีมีความรับผิดชอบและมีความสำนึกในหน้าที่ มีความตั้งใจปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และกรอบทิศทางนโยบายของผู้บริหารระดับสูง ปฏิบัติตามแผนป้องกันการทุจริต 4 ปี (พ.ศ. 2561-2564) สอดคล้องกับหลักกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good governance) มีความโปร่งใสเป็นธรรม และตรวจสอบได้ นอกจากนี้สำนักงานเขตธนบุรียังมีการนำเทคโนโลยีและวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในลดขั้นตอนหรือยกเลิกภารกิจที่ล่าสมัยและไม่จำเป็น เพื่อให้เพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการ ตลอดจนผู้บริหารได้คำนึงถึงโอกาสในการเข้ารับบริการของผู้ด้อยโอกาสทางสังคมด้วย

จากที่กล่าวข้างต้นจึงเป็นการสะท้อนให้เห็นว่าสำนักงานเขตธนบุรีมีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้อย่างครบถ้วน ผลการวิจัยครั้งนี้จึงสะท้อนให้เห็นว่าการบริหารงานของสำนักงานเขตธนบุรีเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพงศ์ธร ยาใจ (2553) ที่ได้ศึกษานโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติในสำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการกรุงเทพมหานครสังกัดสำนักงานเขต กรุงเทพมหานครมีระดับความคิดเห็นต่อการนำนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติในสำนักงานเขต กรุงเทพมหานครโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าหลักคุณธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของนพฤทธิ์ จิตรสายธาร และคณะ (2561) ที่ได้ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการเมืองพัทยาที่มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาลเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารจัดการเมืองพัทยาที่มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาลโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

และเมื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตธนบุรีในครั้งนี้ พบว่าบุคลากรในสำนักงานเขตธนบุรีที่มีเพศ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตธนบุรีไม่แตกต่างกัน สามารถอภิปรายได้ว่า แม้ว่าบุคลากรจะมีเพศ ระดับการศึกษา หรือรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน แต่ทุกคนที่เข้ามาทำงานจะมีการรับทราบถึงวิสัยทัศน์ กรอบทิศทาง นโยบายของผู้บริหารอย่างชัดเจนที่จะมุ่งมั่นในการให้บริการประชาชนและมีความสำนึกในหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดชัดเจน จึงไม่มีความแตกต่างในเรื่อง

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 11
"Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2020"

ของแนวทางการบริหารงานและกรอบอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารและกระบวนการปฏิบัติงานที่สำนักงานเขตธนบุรี กำหนดซึ่งผลการวิจัยได้สอดคล้องกับงานวิจัยของอรทัย ทวีระวงษ์ (2557) ที่ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า บุคลากรภายในองค์กรที่มีเพศ ระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรีไม่แตกต่างกัน

ในขณะที่บุคลากรที่มีอายุ ประเภทตำแหน่ง ฝายงาน และระยะเวลาในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตธนบุรีแตกต่างกันนั้น สามารถอธิบายได้ว่า บุคลากรที่มีช่วงอายุหรือระยะเวลาในการปฏิบัติงานที่ต่างกันนั้น ย่อมเป็นการสะท้อนระดับประสบการณ์และมุมมองที่ส่งผลต่อระดับความคิดเห็นในรูปแบบของการบริหารของส่วนราชการที่แตกต่างกันได้ สำหรับบุคลากรที่มีประเภทตำแหน่งหรือฝายงานที่ต่างกันนั้น จะมีกรอบภารกิจที่แตกต่างกันตามหน้าที่หรือตามคำบรรยายลักษณะงานของแต่ละกลุ่ม ตลอดจนมีทักษะและสมรรถนะของแต่ละประเภทตำแหน่งที่แตกต่างกันออกไป จึงเป็นไปได้ที่บุคลากรในแต่ละประเภทตำแหน่งและในแต่ละฝายงานจะมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตธนบุรีที่แตกต่างกันได้ในภาพรวม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิศสมัย หมกทอง (2554) ที่ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรของสำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานครที่มีอายุ ประเภทตำแหน่ง และระยะเวลาในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานครโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้สำนักงานเขตธนบุรีมีระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลเพิ่มมากขึ้น ผู้บริหารควรดำเนินการดังนี้

1. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการคำนวณต้นทุนต่อหน่วยผลิต เพื่อให้เกิดความคุ้มค่ากับภารกิจภาครัฐ
2. ผู้บริหารควรส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี วิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงานในสำนักงานเขตธนบุรีให้มากขึ้น
3. ผู้บริหารควรเพิ่มการทบทวนกฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับ เพื่อยกเลิกหรือปรับปรุงภารกิจที่ล้าสมัยและไม่จำเป็น ตลอดจนการลดขั้นตอนในการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตธนบุรี

4. ผู้บริหารควรเพิ่มการบริหารด้วยความเป็นธรรม เสมอภาค และไม่เลือกปฏิบัติโดยคำนึงถึงบุคลากรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ได้รับการปฏิบัติหรือได้รับบริการอย่างเท่าเทียมกัน

เอกสารอ้างอิง

กรุงเทพมหานคร. (2560). *แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตของกรุงเทพมหานคร (พ.ศ. 2561 – 2564)*.

กรุงเทพฯ: สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล.

นพฤทธิ จิตรสายธาร และคณะ. (2561). รูปแบบการบริหารจัดการเมืองพัทยาที่มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาลเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน. *วารสารชุมชนวิจัย*, 12(1), 114-126.

ประกาศเรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 -2580). (2561, ตุลาคม 13). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 135 ตอนที่ 82 ก.

พงศธร ยาใจ. (2553). การนำนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติในสำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี*, 2(2), 164-178.

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546. (2546, ตุลาคม 9).

ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 120 ตอนที่ 100 ก.

พิศสมัย หมกทอง. (2554). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตบางกอกน้อย*

กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต รัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช พุทธศักราช 2560. (2560, เมษายน 6). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (2560). *ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการ*

ป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560-2564). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2552). *คู่มือการจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตาม*

หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Rating). กรุงเทพฯ: พรีเมียร์โพร.

อรทัย ทวีระวงษ์. (2557). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอ*

พนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต การจัดการ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.